

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZOMBAT, 1931 SZEPTEMBER 12
NMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 205. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Az egész világ

nyög a gazdasági válság elviselhetetlen terkei alatt és csak elvélve halunk szavakat, melyek öszintén reá mutatnak a baj igazi gyökerére. Azonban ezek is csak szavak, melyekből soha nem lesz a szomorú, zaklatott élet gyógyító valósága. De még így is örülni kell, hogy legalább a helyes diagnózist állapították meg, mert ezután minden székszs mellett is megmarad a reménynek egy gyenge sugara a gyógyításra és gyógyulásra. A Népszövetség angol delegátusa mondotta ki a megváltó szót: A nemzetközi politikát a kölcsönös bizalom alapjára kell helyezni, ez pedig csak az általános leszereléssel érhető el. Nem tudjuk, vajjon Angliának akkor is ez lenne a véleménye, ha indiai és egyiptomi uralmát nem fenyegetné veszedelem, vagy ha otthon a szigetország politikai, gazdasági és társadalmi egyensúlyát nem veszélyeztetné a munkanélküliség hatalmas tömege és a költségvetés felborulása. Azonban nem az okok fontosak, hanem a tények. A tények pedig szomorúak. Ma nincsen Európának egyetlen országa sem, mely pénzügyi támogatásra ne szorulna. Franciaországot kivéve, amelynek költségvetése azonban szintén deficites. Ennek a francia költségvetési deficitnek pedig egyetlen oka a hadi felszerelésnek és felkészültségnek a végletekig való fokozása. Franciaország ma katonai és pénzügyi szempontból is legerősebb állama Európának. Így természetes az is, hogy a diktátor szerepét töltsön be. Franciaország segíti Angliát, Franciaország ad kölcsönt Magyarországnak, Franciaország támogatja anyagilag Németországot, hajlandó pénzforszájt megnyitni Ausztria és a többi ország számára is, de a segítsének ára van. Az ár a külpolitikai önállóság feladása, illetve olyan orientáció, mely a francia nemzetközi törekvések szolgálatában áll. Hogy ez nem gyógyítás, hanem csak elnyújtás, mindenki előtt világos. És világos az is, hogy az angol népszövetségi delegátus szavai Franciaországban süket fülekre találnak. A tanács megfogadása nem jelentene mást, mint hogy Franciaország a hadügyi költségvetés számos milliárdját kidobta az ablakon. A tanács megfogadása azonban a többi országban a válság enyhülését jelentené. Romániában például nem kellene új adónemek kigondolásával, újabb tisztviselői fizetelészabítás tervével foglalkozni, mert az állami költségvetés redukálása

Az állam létét veszélyezteti az a kivégzési politika, amelyet a regátiak a csatolt területek románsága ellen folytatnak

A politikai körök izgalma tegnap tetőfokra hágott és ezt Argetoianu királyi kihallgatása idézte elő, amely délután öt órakor folyt le. A kihallgatás részleteiről Argetoianu ezideig még nem nyilatkozott és így csupán azokra a kombinációkra és politikai találgatásokra szorítkozhatunk, amelyeket bukaresti szerkesztőnk telefonjelentése alapján öszszegeztünk.

Argetoianu kihallgatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak, különösen a közte és Jorga közötti elhídegülés miatt és mert Jorga audienciája után nyert meghívást az uralkodóhoz. A kormánypartban bizakodó a hangulat és ama nézetüknek adnak kifejezést, hogy Argetoianu a tegnapi királyi kihallgatáson az öszses kérdéseket az uralkodóval tisztázta.

A kihallgatás közvetlen eredménye az lesz, hogy a kormány helyzete vagy megerősödik, vagy pedig a legrövidebb időn belül nyíltan is kitör a most

A nemzeti parasztpárt tizenhatos bizottságának ülése

Amíg Bukarestben az a kérdés érdekel mindenkit, hogy Argetoianu mit végzett az uralkodóval, addig Kolozsvárott a nemzeti parasztpárt erdélyi és bánágrészi tizenhatos ügyvezető és tanácsadó bizottsága megalakult és megkezdte több napra tervezett tanácskozását. Az első értekezlet Vaida Sándor lakásán az ő elnöklése mellett folyt le és azon a következők vettek részt: Pop C. István, Vlad Aurél, Bontescu Viktor, Hatiegan Emil, Boila Romulusz, Voicu Nitescu, Dan Szévé, Boeu Szévé, Moldovar Valér, Dobrescu Aurél, Pop György, Crisan György, Tilea Viorel, Blaga Sándor és Manu esperes. Vaida Sándor pedig a tizenhatodik Arétekezletet Vaida Sándor nagy beszéddel nyitotta meg, amelyben hevesen támadta a kormányt. A jelenlegi rezsim — mondotta — a gazdasági válságot nem oldotta meg,

lappangó válság.

Argetoianu kihallgatásához nagyon érdekes politikai események fűződnek. Duca a liberális párt elnöke tegnap hivatalos kommunikét adott ki és abban cáfolja azokat a nyilatkozatokat, amelyek szerint hajlandó lenne pártjával a kormányzást átvenni. Ez a nyilatkozat arra enged következtetni, hogy Duca válság esetében most nem kér részt a kormányzásból és egyelőre a neki szánt helyet átengedi Argetoianunak. Duca különben úgy döntött, hogy legközelebb erdélyi és bánágsági propaganda körutra indul és úgy tesz, mint akit a válsághirek nem érdekelnek. Duca magatartása Argetoianu pozícióját erősíti.

Politikai körökben ismét sok szó esik a koncentrációs kormányról és ettől most már Averescu marsall sem idegenkedik. Valószínű, hogy az uralkodó újabb kísérleteket tesz egy nagyszabású koncentráció megalkotása tekintetében.

sőt gazdasági és pénzügyi politikája súlyos és kiszámíthatatlan következményekkel járhat. Ezenkívül úgy látja, hogy

a jelenlegi kormányzás kivégzési politikát folytat a csatolt területek románsága ellen azokkal az eszközökkel, amelyek révén a szenvedélyeket felkavarta. Azonban ez a per, amely most az erdélyi románság ellen folyik, egyúttal az állam létét is veszélyezteti és éppen ezért keresni kell a módot, hogy ez az indokolatlan harc testvér és testvér között egyszersmindenkorra véget érjen.

Vaida Sándor beszéde további részében kifejtette, hogy külpolitikai téren is hibák történtek, mert legodaadobb szövetségeseit az országnak Romániától a céltalan politika

révén elhídegítették. Mindezek következtében a kormány távozását követeli. Foglalkozott az erdélyi blokk gondolatával és határozottan cáfolta, mintha ezt a nemzeti parasztpárt megvalósítani akarná. A nemzeti parasztpárt az eddigi kereteken belül küzd az ország minden részének így Erdélynek és a Bánágságnak érdekeiért is. Foglalkozott a nemzeti parasztpárt jelenlegi helyzetével és szükségesnek tartja a párt reorganizálását. Ami az elnöki szék betöltését illeti ezeket mondotta:

— Nézetem az, hogy az elnöki tisztséget egyelőre ne töltsük be. Mert elkövetkezik az az idő, amikor a helyzet ismét úgy alakul, hogy Maniu Gyula elfoglalhatja őt megillető és jogos helyét a nemzeti parasztpárt elnöki székében.

Vaida Sándor nagy beszéde után vita kezdődött az aktuális problémákról, a nemzeti parasztpárt reorganizálásáról, valamint arról, hogy a párt részt vegyen-e a gazdasági koronatanácsban. Az értekezlet még folyik és arról szűkszavú kommunikét adtak ki, amelyben leszögezik, hogy az erdélyi és bánágsági tizenhatos bizottság Vaida beszéde után megkezdte a vitát az aktuális problémák felett és azokhoz több hozzászólás történt.

mindezek nélkül egyedül a hadügyi büdzsé csökkentésével volna elérhető. Amíg azonban fognak akadni államférfiak, akiknek nem a béke feltétlen

biztosítása, hanem a háború fenyegetésének lehetősége a kényerük és céljuk, addig minden okos tanács megvalósítása csak utópia marad és addig

Európa ássa saját sírját, melybe végül is eltemetik minden békéltetésével és bizalmatlanságával együtt.

Az orsovai feloszlatott városi tanács elleni vizsgálat és a Bocu Szevérnek szállított kecségék ára a nemzeti alap kiadási tételei között

Az a gondolat, amely Franciaországból indult ki és amely Magyarországon Klebelsberg Kunó gróf volt miniszter tevékenységének egy részét képezte: a vidéki városok fellendítése, nálunk is megvalósításra vár. A Duna ölelésénél fekszik Orsova. Valamikor pezsgő élet, forgalom, élénk kereskedelem gócpontja volt, ma haldoklik. Modernül kiépített kikötőjében néha-néha pihen csak meg egy-egy külföldi hajó, a parton kenyérreheesen várnak a kikötőmunkások és Orsova ma élőhalott. Tétlen a régi, virágzó kikötőváros, amelyre valamikor mindenki büszke volt. Nem törődik ma senki ezzel a vidékkel, nem törődik senki Orsovával. A lakossága elesüggött és ma-holnap egészen halott város lesz. A hajóforgalom lassan-lassan Turnszeve-
rinre toldódik át és úgy áll Orsova a legmodernebb dunai kikötővel, mint egy ábrándozó asszony, aki reméli, hátha visszatérnek a régi szép napok. Pedig Orsováért tenni kellene valamit. Dunai kikötő, vasúti gócpont és mindezek ellenére ásitató némaság nyomja ezt a szép vidéki várost.

Az új ideiglenes városi bizottság Buká Sándor dr. elnökkel az élén, megkísérl. Orsova felborult költségvetését egyensúlyba hozni, megkísérli a kormány figyelmét Orsova felé terelni. Hátha sikerül valamit elérni. Megtette már az első lépést. Még a feloszlatott városi nagytanács úgy döntött, hogy Orsova fellendítése érdekében megvalósítja a városi villanytelep modernizálását, árlejátszást irtak ki, azonban a miniszterium érhető okokból ezt megsemmisítette. Most a Buha Sándor vezetésével működő ideiglenes bizottság ismét kezébe vette ennek a kérdésnek az elintézését, de ezuttal már gazdaságosabb alapon. Háromszázhusz lóerős modern motort vásárolnak, körülbelül tizenkét millió lei értékben olyan feltétellel, hogy a vételárát Orsova lakossága öt részletben fizeti ki. Az új, modern felszerelésű villanytelep hozzájárul majd a fejlődéshez, újabb ipari üzemek létesítéséhez.

A román-angol szövögyár anynyira fellendítette már orsovai üzemet, hogy közel háromszáz munkást foglalkoztat és a villanytelep modernizálása következtében újabb befektetéseket eszközöl. Eddig olyan gazdálkodás folyt a város vagyosával, hogy ezután minden lelt alaposan meg kell fontolni, mielőtt kiadják. Csak most került nyilvánosságra, hogy a feloszlatott városi állandó választmány ellen a belügyminiszterium vizsgálatot rendelt el. A vizsgálatot belügyminiszteri vezérfelügyelő vezette, a vizsgálat eredményét vizsgálóbizottság vizsgálta felül és annak adatai igazaknak bizonyultak. A belügyminisz-

terium erre az ügyet a karánsebesi ügyészséghez tette át, amely viszont a vizsgálóbíróhoz juttatta el, aki megkezdi a vizsgálatot. A pénzügyi vizsgálat érdekes tételei közül kiemeljük az orsovai Narcis-fürdő esetét. Ennek a fürdőnek a tulajdonosa rokonságban állott a feloszlatott városi nagytanács egyik tagjával és városi pénzből támogatták a fürdőt. A támogatás ellenében a fürdő-tulajdonos jegyeket adott át a városnak értékesítés végett, azonban drágább áron, mint amilyen áron a pénztárnál lehetett a jegyeket vásárolni.

A regát középkori törvényeinek kiterjesztése az egész országra — káros hatással lenne és zavart keltene

A három napig tartott országos ügyvédkongresszus Jasiban befejezést nyert. A kongresszuson két kérdés körül nagyobb vita keletkezett. Az első kérdés Hamangi u igazságügyminiszter törvényegységesítési ter-
vezete volt. Radulescu egyetemi tanár, a csernovici ügyvédi kamará dékánja kifejtette, hogy mindenki óhajtja a törvényegységesítést, de nem abban a formában, ahogyan azt az igazságügyminiszter tervezi, mert az okiráltságbeli törvényeknek kiterjesztése zűrzavart keltene. Rámutat arra, hogy a fejlettebb osztrák és magyar büntetőtörvénykönyvvel szemben az okiráltságbeli büntető-törvénykönyv középkori szakaszainak a kiterjesztése káros lenne. Radulescu beszédét a regái ügyvédek tiltakozásukkal félbeszakították. Több erdélyi ügyvéd is felszólt, akik az egysége-

Volt a városi költségvetésnek egy ugynevezett nemzeti alapja is és a nemzeti alap egyik érdekes tétele a következő:

— Bocu Szevér kormányzónak szállított dunai kecsége ára...

Az összeg nem nagy, azonban ha Bocu Szevér valamelyik híve a kormányzónak kecségével akart kedveskedni, úgy azt ne a város költségén tette volna. Most mindenki bizakodóan tekint Orsova jövője elé és reméli, hogy a kormány végre is törödni kezd a vidéki kisvárosok sorsával. Orsova történelmi és kereskedelmi multjánál fogva ezt megérdemli. B. K.

ítés gyors keresztülvitele ellen tiltakoztak. Ezután Jorga miniszterelnök rendeletével foglalkoztak, amely a miniszteriumokba való bejárást megtiltotta. Ez a kérdés is nagyobb vitát idézett elő és végül az ügyvédkongresszus határozati javaslatot fogadott el. Ezerint elvben helyesli az egységesítést, azonban ezt csak jogszabályok alapján lehet végrehajtani, hogy megvalósítsák a csatló területék ügyvédeknek észrevételeit és megjegyzéseit is. Ami a miniszteriumokba való bejárást illeti, a kongresszus a legerélyesebben követeli, hogy ezt az intézkedést, amely úgy az állam, mint a köz érdekeit sérti, haladéktalanul helyezze hatályon kívül és engedélyezze ismét a miniszteriumokba való szabad bejárást.

A villamos öntözőkocsi által elgázolt idős uriasszonyban Kostyala Arpád hírlapíró édesanyját ismerte fel

A józsefvárosi temető bejárata előtt — mint közöltük — halálos kimenetelű villamosszerencsétlenség történt, melynek egy jól öltözött, idős asszony esett áldozatul. A szerencsétlen asszony kiletét nem tudták megállapítani és a rendőrség ezirányú fáradozása még szerdán az esti órákban is hiábavalónak bizonyult. A holttestet végre éjszaka megrendítő körülmények között agnoszkálták és akkor kiderült, hogy a halálagázolt asszony özvegy Kostyala Imréné, temesvári uriasszony, Kostyala Arpád hírlapírókollégánk édesanyjával azonos.

A szerencsétlenség tragédiáját növeli az a körülmény, hogy a bal eset Kostyala Arpád távollétében történt és a mélyen sujtott fiu csak holtan láthatta viszont édesanyját. Kostyala Arpád ugyanis Bécsben töltötte el nyári szabadságát és a

szerencsétlenség napján érkezett haza Temesvárra. Első útja édesanyja Helveth-u. 26. sz. lakásába vezetett, ahol megtudta, hogy az idős hölgy eltávozott hazulról. Kostyala azután édesanyja keresésére indult és a rokonságnál is érdeklődött, de anyját sehol sem találta. Késő este volt már, amikor a városban elterjedt hírek alapján értesült a temető előtt történt szerencsétlenségről. Mivel tudta, hogy édesanyja naponta ellátogat a temetőbe, rosszat sejtve a józsefvárosi temetőbe sietett és engedélyt kért a holttest megtekintésére. Kérélmét teljesítették és gyertya fénye mellett a holttestben mélyen megrendülve, hangosan felzokogva ismerte fel édesanyját.

A tragikus sorsu hetvenhat éves uriasszony, aki az utóbbi időben sokat betegeskedett, mintha csak sejtette volna a végzetet, szívoso-

rongva várta haza Bécsben tartózkodó fiát. Többször azon félelmének adott kifejezést, hogy fia talán villanosszerencsétlenségnek esett áldozatul és ezért nem jön még haza. Amikor értesítést kapott fia hazatéréséről, megnyugodott és reménykedve várta a viszontlátást, amelyet azonban a kiszámíthatatlan sors akarata folytán nem érhetett meg. Az uriasszony tragikus halála mély rést vetett keltett. Halálát fián, a Temesvári Hírlap munkatársán és ennek feleségén kívül még Amerikában élő két leánya, Wooley Harryné és Field Herbertné Clevelandből, két nővére, özvegy Pál Péterné és özvegy Greaves Jánosné, valamint unokái és dédunokái gyászolják. Temetése ma lesz.

A posta tolvaja a szegény agg tanító pénzét is ellopja

Ha már ez is megtörtént, akkor elérkeztünk a lelkiismeretlenség és lealacsonyodás végső fokához. Egyik olvasónk Temesvárról levélben kétszáz lelt küldött a szerencsétlen és nyomorgó Bojda József tanító számára. A levél megérkezett a Déli Hírlap szerkesztőségébe, azonban hiába kerestük benne a kétszáz lelt, azt a temesvári postahivatal hitvány szarkája kilopta. A becsutelt tolvaj azt a pénzt sem kimélte, amelyet egy jószívű ember küldött az éhező és nyomorgó nyolevanként éves tanító és felesége támogatására.

— Nem: hittem volna — írja most ez az olvasónk —, hogy olyan gazember is van a világon, aki egy öreg éhező embernek szánt pénzt ellopja.

Pedig megtörtént. És mi most az igazság és az emberiség nevében a legszigorubb vizsgálatot követeljük a temesvári postahivatal főnökétől. Nem lehet mentésig a posta azon felhívása, hogy ne küldjenek levélben pénzt. Ha valaki mégis küld, úgy az nem jogosítja fel a lelketlen tolvajt, hogy ezt az összeget, amely kenyeret akart juttatni egy nyolevanként éves embernek, szivtelenül ellopja. Ki kell deríteni a tettést és könyörtelenül el kell távolítani az állami szolgálatból, mert a köztisztviselői erkölcs ilyen aljas lelkületet nem tűrhet sorai-ban. Várjuk a postahivatal vizsgálatát.

Irodahelyiség

2 nagy utcai szoba a Belváros központjában azonnalra kiadó. Cím: a kiadóhivatalban.

Ha szép akar lenni,

használd KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejzappant, lilliompu-
dert, 3 színből. Kapható kizárólag KULKA Email városi gyógyszerésztársaságban, a „Fekete Sas-hor” Belváros, Szent György-tér

BUTOR modern kivitelben olcsón és jól csak **SCHUSTER FERENC** butorgyárban kapható
Timisoara, Erzsébetváros, Koronau. 14. Telefon 11-91.

A nemzetközi politikát a bizalom alapjaira kell fektetni, ez pedig kizárólag az általános leszereléssel érhető el

A Népszövetség közgyűlésén tegnap délelőtt Lord Cecil Róbert, angol delegátus mondott nagy bevezető beszédet, Bevezető szavaiban hangsúlyozta, hogy a világ közvéleményét tartós béke bizonyosságának kell feltöltenie. Szükséges ez a békebizonyosság azért, mert a világ gazdasági és pénzügyi válsága közvetlen katasztrófával fenyeget. Minden szónok mulik, folytatta beszédét, hogy meg tudják-e venni a nemzetközi törést arra, hogy kitöltsék a fizetési mérlegnek hézagait. Jelenleg Németország áll a válság központjában és legfontosabb teendő ezen ország ügyeit rendezni. A nemzetközi politikát a bizalom alapjaira kell fektetni és Németország fizetéseit úgy kell szabályozni, hogy azok ne veszélyeztessék az ország pénzügyi stabilitását.

A bizalom helyreállítása csakis az általános leszereléssel érhető el. Igaz ugyan, hogy a háború óta nem volt valószínűtlenebb lehetőség az új háborúra, mint éppen ma, de nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy sok országban a belső nyugtalanság atmoszférája alakult ki.

A mérséklet nem mindenütt talál visszhangra a közvéleményben és részben ezen okokra vezetnek vissza a nemzetközi bizalmatlanság, amelynek eloszlása a Népszövetség feladata. A leszerelés további folytatása elősegítené a bizalom helyreállítását. A legtöbb országban amelynek nevét nem említi meg, légi hadgyakorlatokat tartottak ezen fegyvernem tökéletesítéséért. A légi fegyvernem hatása nagyobb városok elpusztításában áll, vagyis beláthatatlan emberélet és anyagi gazdagság legfontosabb központjainak elpusztítását jelenti. Micsoda biztonságot jelenthet ez a nemzetközi tőke részére? A tavábbiakban Lord Cecil örömmel üdvözlö azokat a barátságos szavakat, amelyeket a népszövetségi közgyűlésen a leszerelési értekezlettel kapcsolatban elmondottak.

Végül kijelenti, hogy egyetlen kormány sem, de Anglia a legkevésbé túrú az olyan javaslatot, amely a leszerelési értekezlet elhalasztását célozná.

A magyarországi lapok élénken foglalkoznak azzal a kíváncsággal, hogy szakértői bizottság vizsgálja felül Magyarország gazdasági helyzetét és ennek alapján a Népszövetségnek tegyen javaslatot az országnak nyújtandó kölcsön tárgyában. A Népszövetség ezen akciójától Magyarország a következőket várja:

Magyarország gazdasági helyzetének pontos ismeretében a Népszövetségnek módjában lesz meghosszabbítani azon rövid lejáratú kölcsönöket, amelyeknek felmondása jelenleg a súlyos pénzügyi helyzet egyik főokát képezi.

Ebben a formában tegyen a pénzügyi bizottság jelentést Genfben és a Népszövetség tanácsa azután a maga hatáskörében intézkedni fog, hogy az illető országok a Magyar-

szágon kihelyezett és felmondotti kölcsönöket továbbra is Magyarországnak meghagyják. Valamelyes olyan jellegű nyugalmi konzorcium létesítéséről volna szó, mint amilyen augusztusban Bazelen alakult a Németországban felmondotti rövid lejáratú kölcsönök meghosszabbítására. Magyarországnak is ilyen konzorcium segítésére a rövid lejáratú kölcsönöket hosszú lejáratuakra átalakítani és amennyiben ez sikerül, úgy hamarosan sor kerül a

Ausztria még nagyobb kölcsön ellenében sem hajlandó feladni a német orientációt

A gazdasági bizottság magyarországi vizsgálatával mondják kapcsolatosnak Walkó Lajos külügyminiszternek Genfből való váratlan hazaérkezését. A külügyminiszter ugyanis tegnap reggel minden előzetes bejelentés nélkül Genfből Budapestre érkezett és még délelőtt felkereste Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, délután pedig a pénzügyminiszteriumban nagyfontosságú értekezleten vett részt. Walkó hazaérkezése nagy feltűnést keltett, mert az eredeti terv szerint ő irányította volna Genfben a ma-

A magyar külügyminiszter beszámol Genfben folytatott tárgyalásai eredményéről

A magyarországi harminchármas bizottság tegnapi ülésén Walkó Lajos külügyminiszter hosszabb beszédben tájékoztatta a bizottság tagjait azon tanácskozáskorokról, amelyeket Genfben folytatott. Az első lépés a magyar kormány ismeretes memoranduma volt, amelyben kérte az ország gazdasági és pénzügyi helyzetének megvizsgálását. Ezen jegyzék következtében magyar szakértők jelennek meg Genfben és részletesen tájékoztatják a Népszövetség

Népszövetség akciójának második fejezetére és pedig a Népszövetség égisze alatt kibocsátandó újabb nagyobb kölcsönre.

A helyzet tehát az, hogy a pénzügyi bizottság még e hét szombatján előreláthatólag elrendeli Magyarország gazdasági viszonyainak tanulmányozását és a kiküldendő bizottság jelentése után januárban döntés történik a kérdés érdemleges elintézése tárgyában.

gyar delegáció tárgyalásait. Ugyanazon a vonaton utazott haza Genfből Schober osztrák kancellár is és utközben Walkóval hosszasan tanácskoztak.

Schober azzal a bizonyossággal érkezett haza, hogy Ausztria edzőszerint nagyobb kölcsönre nem számíthat. Franciaország ugyanis csak akkor segíthet Ausztriának, ha az osztrák köztársaság belekapcsolódik a kelet-európai rendszerbe és minden körülmények között lemond a német orientációról.

ség pénzügyi bizottságát a magyar helyzetről. Ennek megtörténte után a Népszövetség pénzügyi szakdelegációt küld ki, amely a helyszínén is megvizsgálja a magyarországi helyzetet. Ez a látogatás erős erkölcsi hatást fog gyakorolni az egész pénzügyi világra és megkönnyíti majd a rövidlejáratú hitelek meghosszabbítására, valamint az újabb kölcsön felvételére irányuló tárgyalásokat.

Amerika hajlandó egy évig tartó fegyverkezési moratoriumba belemenni

Az egész amerikai sajtó és a közvélemény is igen kedvezően fogadta Grandi olasz külügyminiszter azon népszövetségi indítványát, amely szerint akár a legsúlyosabb világtasztrófáig is szüneteljenek a fegyverkezések. A washingtoni Times arról értesül, hogy Hoover elnök határozottan rokonszenvezik

Grandi eszméjével, de kötelező ígéretet egyelőre még nem tett. A New York Herald szerint Hoover hajlandó volna körülbelül egy esztendőig tartó fegyverkezési moratoriumba belemenni. Ugyancsak kedvezően fogadják Grandi javaslatát az angol és természetesen az olasz újságok is.

Közel négyezer tanuló iratkozott be az ideai tanévre az összes temesvári középiskolákba

A temesvári középiskolákban a felvételi és javítóvizsgák befejezést nyertek és statisztikai adatok állanak már rendelkezésre a beiratkozások eredményéről. Idén a középiskolák első osztályába azok a gyerekek kerültek, akik már a háború után születtek és hamisítatlan „békegyermek”. Megállapítható, hogy soha olyan tolongás az iskolai felvétel iránt nem volt, mint az

idén. A legnagyobb érdeklődés az állami német liceumban mutatkozott, ahol az első osztályba 156 tanuló kérte felvételét. Külön felvételi vizsgát tartottak és 150 gyermeket vettek fel. Ebben az intézetben az összanulók száma 423. A Banatiában levő római katolikus gimnázium első osztályába 100 diák iratkozott be, ebben az intézetben összesen 337 diák tanul. A piarista

gimnázium első osztályába 50, az intézetbe összesen 251 diák kérte felvételét. A Diaconovici Loga gimnázium az első osztályba csak 100 tanulót vett fel, ötvenet pedig az alsófoku liceumba utalt. Ebben az intézetben a diákok száma 498. A zsidó liceum első osztályába 70, az egész intézetbe 175-en iratkoztak. A Carmen Sylva leánygimnázium az első osztályba 130, összesen pedig 334 tanulót vett fel. A magyar nyelvű alsófoku gimnázium diákjainak száma az első osztályba beiratkozott 50-el együtt 118. A Józsefvárosi Notre Dame gimnázium első osztályába 50, a hét osztályba összesen 230 tanulót irattak be. A magyar nyelvű négy osztályos leánygimnázium tanulóinak száma az I. osztályos ötvennel együtt 111. Az állami felsőkereskedelmi iskola román tagozatába 254, a német tagozatra pedig 81 diák iratkozott. A zsidó felső kereskedelmiben hetven diák tanul. Az állami tanítóképzőbe 150, míg a katolikus tanítóképzőbe 40 növendék iratkozott. A temesvári ipariskolában tanuló diákok száma 103. Mindent összegezve Temesvárott középiskolába járó leány és fiú diákok száma megközelíti a háromszézféleztet. A karánsebesi, oravicai, dettai, resicai, esákovai liceumok szintén zsufoltak.

Leleplezték újabb kommunista készülődést Bukovinában

Csernovichan titokzatos kommunista készülődést leplezték le a hatóságok. A rendőrség ugyanis bizalmas értesítést kapott, hogy a kommunista szovjetkémek az utóbbi időkben a feltűnés elkerülése végett Bukovinába tették át működésük színhelyét. Megállapítást nyert, hogy több szovjetkém lépte át a határt és ezek összeköttetésbe kerültek a romániai kommunista körökkel. A bukovinai rendőrség több kém-et őrizetbe vett és eddig annyit sikerült megállapítani, hogy a kommunista kémek sorozatos merényleteket készítettek elő, melyek főképpen középületek ellen irányultak. A letartóztatott kémek kihallgatása folyamatban van és éppen a vizsgálat érdekében való tekintettel a nyemozarsról többet nem bocsátanak a nyilvánosság számára. Hatósági intézkedés következtében az esetleges merényletek meghinstitására a csernovici középületeket őrség figyeli. A csernovici rendőrhatalóságok részletes jelentést tettek a belügyminiszteriumnak. Valószínű, hogy az orosz kémek az ország számos kommunistájával érintkezésbe léptek.

GANDHI UTBAN LONDON FELÉ. Egész Anglia lázas érdeklődéssel várja Gandhinak Londonba való érkezését. A hindu nemzeti mozgalom vezetője jövő szombaton érkezik az angol fővárosba és a rendőrség máris intézkedéseket tett, hogy Gandhit az esetleges merényletektől megóvják. Ezekről az intézkedésekről Gandhi már a hajón értesült és kijelentette, hogy nem fél a merényletektől, mert ha a kommunisták vagy anarchisták az ő szegény életét akarják, úgy készen áll. Gandhi fogadtatásának ünnenségre ezernégyezer meghívót bocsátottak ki, de az angol közönség érdeklődése olyan nagy, hogy valószínűleg százezren várják majd a kikötőben Gandhi érkezését.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TER 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Gyászalbum

Kétezernégyszáz miskolci iparos és kereskedő nagygyűlést tartott és ezen egy határozatot, hogy mindannyian egyetlen kérvényben jelentik be a fizetéseket, ha nem enyhítenek a sorsukon. Hát erre aztán még igazán nem volt közigazdasági precedens, hogy egy város iparos és kereskedő társadalma egyetemlegesen jelentse be a csődöt. Két sornyi lakonikus indoklás és hozzáfűzve a kétezernégyszáz aláírás. Furcsa egy okmány lesz ez, ha tényleg megcsinálják. Gyászalbum formájú tanúsága egy kornak. Talán legillőbb lenne, ha fekete keretbe foglalnák minden lapját, hisz egy egész társadalmi osztály adja benne tudtul elhunytát. De vajjon ki lesz a csődtömeggondnok? Hiszen ilyen monstruózus vagyombukást tiz ügyvéd sem tud lebonyolítani! Legjobb volna tudni ezt a szomorú dokumentumot a népek szövetségének irodájába Genfbe elküldeni. Ott ugyanis sokféle adatot gyűjtenek Európa szanálására vonatkozólag. Ez a kis jelenség is igen hathatósan támogatná azt a nézetet, hogy a sok tanácskozás után némi gyakorlati közigazdasági tevékenység is felette időszerű lenne már. (f)

— Peter Julián dr. kormányzó a fővárosban. Peter Julián dr. bánági kormányzó tegnap este Bukarestbe utazott. A kormányzó tagja az új közigazgatási törvényt előkészítő hármashatározatnak és magával viszi a már elkészült tervezetet, amelyet Argetoianu belügyminiszternek bemutat. Ezenkívül a kormányzó több hivatalos ügyet is elintéz és a jövő hét közepén tér vissza Temesvárra.

— Pacha püspök látogatása. Pacha Ágost dr. megyéspüspök ma délelőtt felkereste Furluganu Oktavián megyei prefektust és visszaadta a prefektusnak nála tett bemutatkozó látogatását.

— Elena hercegnő Bukarestbe érkezik. Londonból jelentik, hogy Elena román anyahercegnő tegnap Londontól Münchenen és Olaszországon át Bukarestbe indult. A hercegnő jelen lesz október 25-én fiának, Mihály nagyvajdának születésnapján ünnepelésén.

A kispolgári szövetség újraszervezése érdekében látogatott gyűlés folyt le az Erzsébetvárosban

Az a mozgalom, amelyet Grof-sorean Kornél dr. főpolgármester a Kispolgárok Szövetségének újraszervezése érdekében megindított, szerdán este az Erzsébetvárosi Weiszgerber-féle vendéglőben tartott gyűlésen újabb életjelt adott magáról. A gyűlésen sokan vettek részt, akik között más városrészekből is sokan voltak. A város ideiglenes bizottságának tagjai közül Misu Popescu, Mardan Dion, Craciun György dr. és Nyiri Jenő voltak jelen. Grof-sorean Kornél dr. főpolgármester üdvözölte a megjelenteket és kijelentette, tisztában van azzal, hogy az ideiglenes bizottság tagjainak megjelenése nem jelenti még azt, hogy ezek csatlakoznak a Kispolgári Szövetséghez, hanem informálódni jöttek, mert mint a város ügyeinek vezetői minden városi mozgalom iránt érdeklődnek. Azután

kifejtette a Kispolgári Szövetség célját, amely nem más, mint a városi ügyeket teljesen menteni a politikától. Ebben a Kispolgári Szövetségben helyet foglalhat a város minden lakosa nemre, vallásra és politikai pártállására való tekintet nélkül. A főpolgármester felszólalása után Walzer Lénárt, Wekerle József, Bende Antal, Rupp Károly, Skutecky Miksa dr., Thierry nyugalmazott ezredes, Misu Popescu és Heim Miklós szólaltak föl, akik valamennyien hangoztatták, hogy szükség van a polgárság érdekeinek megvédésére, ami csak úgy történhetik meg, hogy a város házáról kizárják a politikát. Grof-sorean Kornél dr. főpolgármester megköszönte a megjelentek érdeklődését és kijelentette, hogy a legközelebbi összejövetel a Mehalában a Gimpl-féle vendéglőben szeptember 16-án lesz.

— Jorga nem jól érzi magát a fővárosban. Jorga Miklós miniszterelnök rövid bukaresti tartózkodás után tegnap visszautazott Valeni de Munteba, ahonnan csak a jövő hét elején tér Bukarestbe.

— Templomszentelés Román-Boksánban. Pacha Ágost dr. megyéspüspök vasárnap, szeptember tizenharmadikán felszenteli a most renovált román-boksáni római katolikus templomot. A püspököt vasárnap délelőtt a románboksáni állomáson ünnepélyesen fogadják, majd a községbe vonul, ott a püspök felszenteli a templomot és utóbb a bérmálás szentségét osztja ki. Délután nagyszabású népiünnepély zárja be a templomszentelési ünnepséget.

— Vasúti mérnök erkölestelen merénylete. Szatmár társadalmi köreit megdöbbentő erkölestelen merénylet tartja izgalomban. Az eset hőse Luce a Gergely vasúti mérnök, míg szenvedő áldozata egy szatmári előkelő család leánya. A fiatal mérnök csak nemrégben került Bukarestből Szatmárra, ahol megismerkedett a leánnyal, akit akinek hevesen udvarolni kezdett. A fiatalember közeledését a szülők is jó szemmel nézték, mivel biztos állása volt és fellépésével az ö rokonszenvéket is megnyerte. Egyik napon a mérnök sétára indult a leánnyal, akit azután felsalát a lakására és ott merényletet követett el ellene. A leány elpanaszolta az esetet szüleinek, akik feljelentést tettek a mérnök ellen. A feljelentés alapján a mérnököt letartóztatták.

— IDÓJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti, hogy további melegedés és esendes idő várható.

— Felmentették, mire örömeiben elájult. Fikar Katalin lippai születésű tiltott műtét gyanúja miatt hónapok előtt letartóztatták és azóta vizsgálati fogságban volt. Ügyét a törvényszék tegnap tárgyalta. A bábássonny tagadta a terhére rótt cselekmény elkövetését, a bíróság több tanút hallgatott ki és végül Vuia Szalvator dr. főorvos szakértői vallomása alapján Fikar Katalint felmentette. Amikor az asszony a felmentő ítéletet meghallotta, elájult. Az ügyész is tudomásul vette az ítéletet és Fikar Katalint nyomban szabadlábra helyezték.

— Kiváló német tudós halála. Brentano Lujo, a kiváló német szociálpolitikus és nemzetgazdász. Münchenben nyolcvannégy éves korában meghalt. Brentano a modern német nemzetgazdaság megteremtője volt, számos munkája révén világhírré tett szert. A berlini, boroszlói, később a bécsi, strassburgi és lipcsei egyetem tanára volt, 1914-től kezdve pedig a müncheni egyetemen tanított és most bekövetkezett haláláig értékes tevékenységet fejtett ki.

— Temesvári származású főmérnök halála. Habekost Alajos nyugalmazott kulturfőmérnök, Budapestben ötvenkilenc éves korában meghalt. Az elhunyt Temesvárról származott el, apja Babekost Benjámint ismert temesvári szücsmester volt, aki annak idején a jelenlegi Chudovszky és Szalay szücsüzletet vezette.

Értesitem a város és vidék t. közönségét hogy a belvárosi

„Spieluhr”

hoz címzett vendéglőt és éttermet, teljesen újonnan átalakítva és berendezve f. évi

szept. hó 10-én megnyitottam

Régi elveimhez híven a vendéglőben minden időben a legjobb ételeket és elsőrangú italokat szilals, hegyaljai és bencseki borokat, valamint elsőrendű temesvári sört fogok felszolgálni a legmesszebbmenő előzékeny kiszolgálás és legalacsonyabb polgári árak mellett. Abonnánsokat is elfogadok. Szives pártfogást kér

Mednyánszky István, vendéglős

— A szegény tanító támogatás. Itold a József nyugdíjas tanító részére, aki feleségével a legnagyobb nyomorban tengődik, egy tanító övege száz leit adományozott.

— Eltemették a két székely cseléde. Megirtuk, hogy az ügyesség elre delte Szabó Klára és Berta l a n Eszter cselédeányok a Begabó kifogott holttestének felboncolását. A boncolást Bontila József dr. vezegzte, aki megállapította, hogy a halált fulladás okozta. A két szerencsétlen cselédeányt már el is temették

La Ranchera Irlandaise
és a többi új szezonláncokat
2 magánóra alatt tanítom
JAKABFFY B. V.
Bulv. Berthelot 31. (Kossuth L.-utca)

— Aggodalmat keltő rendelet. Az erdélyi lapok arról írnak, hogy az erdélyi városok rendőrségei a temesvári rendőrvézerfelügyelőségtől bizalmas rendeletet kaptak, melyben a vezérfelügyelőség elrendeli a magyar nemzetiségű államhivatalnokok összes írását. A többféle kombinációra okot adó átirattal kapcsolatban érdeklődünk a vezérfelügyelőségnél, ahol azt a kijelentést tették, hogy a különböző határmenti városok rendőrségeihez átküldött rendelet nem a magyar nemzetiségű államhivatalnokok, hanem az idegen állampolgársággal rendelkező magánhivatalnokok összeírását rendelte el.

Ön vásárol

160— leiert egy igazolványt a Déli Hírlap kiadóhivatalában és

féláron utazik

Budapestre az őszi lakberendezési kiállításra. Az igazolványok

szeptember 22-ig

bármikor érvényesek és a budapesti tartózkodás nincs időtartamhoz kötve. A jegyek bármely határállomástól Budapestig és vissza érvényesek.

II. oszt. gyorsvonati jegy

665— lei

III. oszt. gyorsvonati jegy

482— lei

oda és vissza.

Vizumkedvezmény egyelőre nincs.

Igazolványok már kaphatók a

Déli Hírlap

kiadóhivatalában, mely vidékre is küldi utánvételt, vagy az ár és portó előzetes beküldése ellenében.

Irjon azonnal!

CURTIVS MEGBUKOTT. Berlini híradás szerint Curtius külügyminiszter bukását befolyásos politikai körökben a francia miniszterek látogatása utáni időre várják. Curtius tudja minden valószínűség szerint ösch párisi német követ lesz. Másik híradás szerint a külügyet tárcát Brüning kancellár veszi át.

— **Józsefvárosi asztalosmester halála.** Christ József temesvári asztalosmester, aki a temesvári iparosság értékes tagja volt, Csillag-utca 4. szám alatti lakásán tüdőgyulladásban meghalt. Halálát özvegye, a és leánya, özvegy édesanyja, Fenc névű fivére, akivel együtt vezeték-műhelyét, valamint három testvérét kiterjedt rokonság gyászolja. A gyászban Temesvár sporttársadalma részt vesz, mert Christ kitűnő sportember volt és hosszú éveken át a MTE csapatának kapuját védte. Tevékenységében Temesvár sporttársadalma a különböző egyesületek testületileg képviseltetik magukat. A temetés pénteken délután félöt órakor a temetőből megy végbe.

— **Halálozás.** A n k n e r János józsefvárosi üvegesmester hatvanhat éves korában meghalt. Az elhunyt ismert alakja volt a vadásztársaságok és közvetlen humora miatt mineműt kedvelték. Vele a régi békeidő ismert alakja száll sirba. Ma, pénteken délután négy órakor a józsefvárosi temető halottasházából helyezik örök nyugalomra.

Mielőtt divatáruban valami vásárlást eszközöl, tekintse meg

a Népáruház

észi újdonságait, mert árakban és minőségben mindenkivel szemben a legtöbbet nyújtja. Kérem győződjék meg róla.

Elárulásihely Corvin-Mátyás-u. 4.

— **A karánsebesi evangélikus egyházközség Diemer-féle kerkhelyiségben kedélyes műsoros délutánt rendezett, mely szép sikerrel végződött.** A műsor keretében Müller N. zenei szóval tarkított előadást tartott a Schrammelzenéről. Az érdekes előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta. Palik L. és Stoll F., valamint Katz J. dalokat adtak elő nagy sikerrel. Az énekszámokat Gutschmied M. s Palik J. kísérték. A Schrammel-egykes, melynek ifj. Gutschmied L., Asilievici J., Szentai Károly és Gutschmied René a tagjai, különböző népszámokkal aratott sikert. A műsor kiemelkedő száma Katz J. és Palik L. duettje volt, amelyhez a zongorakíséretet Kaden lelkes felesége olgáltatta. Az egyes számaok konfektálását Emrich János kitűnően végezte. A sikerült előadás tiszta jövedelét templomi célokra fordították.

— **Megrendítő nyugdíjasdráma.** Gaccon megrendítő nyugdíjasdráma történetét, amely nagy izgalmat keltett város lakossága között. Dumitru Mann nyugdíjas őrmester rendetlenül kapta kis nyugdíját és emiatt bossúságai váltak. Az utóbbi időben már nem hiteleztek neki a kereskedők, onkivül azokat a bankrésztleteket nem tudta fizetni, amelyekkel házának vételárát kellett volna törleszteni. Házát le is foglalták és a mai napig tüntetik ki az árverést. Ezen annyira keseredtek, hogy a férj és az aszony öngyilkosságra határozták el magukat. Tegnap az őrmester és felesége nagy mennyiségű szublimáltot ittak és mire rájuk találtak már mindketten halottak voltak.

Ne féljünk művészi jelszavaktól, de ne is fenyegetőzzünk, mert a közönség nem ijed meg

A színházlátogató közönség minden rétege egy és ugyanazon szándékkal ül be a színházba: felejteni, kienekedni a gyötörő mindennapi gondból, néhány órát, fárasztó munkája után, pihenés közben szórakozni a eltölteni. De semmi esetre sem öhajítja senki a napi életét, a munkája vagy üzletei közben végigszenvedett társadalmi és kenyérkereső gondjait folytatni. A közönség kacagni, sírni vagy tanulni akar a pénzéért, nem pedig dramaturgizált és megzenésített program és propaganda beszédek halgatni. Ezért tehát a jó színház megnyugvást adjon a felzaklatott idegekre és kedélyre, feledést és a sok izgalom után szórakozást nyújtson.

Hogy mi szórakoztatja a színházbarát ma emberét? Bizonyos, hogy más a fővárosok izlése és

más a vidék közönségének igénye, de semmivel sem marad alul ez utóbbinak értékbecslése a központénak. A fővárosi tömegizlés retorikáján át, a mindenféle mesterségesen szított láng fölött átesusztott rossz darabokat a vidéki városok higgadt és puritán publikuma sokszor erőlyesen visszautasítja, viszont azonban nem igen tud hosszabb életet biztosítani olyan műnek, amely nem a centrumon át ér el hozzá.

Tény az is, hogy a merev alkalmazkodás a mindenkor divatokhoz és a nemzetköziség tulzott keresése tagadhatatlan súlyedést okozott a színpadon. Az egyes nagy városok szeme sokáig úgy függött Páris, Berlin, London termésén, mint a vidéké a fővároson. Ha azonban a szintiszta és nemes művészi izlést akarjuk jogaiba visszatérteni, ne tévedjünk semmi-

féle osztályok, pártok vagy irányzatok labirintusaiba, hanem lássuk meg a színház egyetlen és legmarasztalóbb hivatását: a tanítva szórakoztatást.

Ne féljünk művészi jelszavaktól, de ne is fenyegetőzzünk velük. Ha őszintén szépet, nemeset és jót akarunk látni, vagy nyújtani, akkor becsületet, tisztát és művészt kell adnunk és nézünk.

Szörnyű nehéz most a legkönynyebben megtakarítható kiadást, a színházbajárást vállalni, de viszont a szép frázisokból nem tud kultúraterjesztőnek megmaradni a színház sem. Ezért nem marad a színházi műsorgond csupán a színházé, hanem a közönségé is, amely csak a passzív szemlélőből aktív nézővé alakulva, járul a gondok eloszlátásához.

Baróthy József.

— **Izabella főhercegnő végrendelete.** Budapesten tegnap este bontották fel néhai Izabella főhercegnő végrendeletét. A főhercegnőnek csupán Belgiumban volt kisebb földtulajom, amelyet azonban a háború alatt zár alá helyeztek és a feloldás még azóta sem nyert elintéztést. Izabella ennek ellenére végrendeletet a birtok felett és azt gyermekeire hagyta. Ugyanilyen értelemben intézkedett értékpapirjai és hadi kölcsönkötvényei felett is. Kisebb vagyontárgyait személyzetére hagyta.

♦ **Aranyér ellen:** Haemorsant Olcsón kapható a gyógytárakban.

— **A Magyar Párt és a kispolgári szövetség.** A Magyar Párt bánsági tagozatának elnöksége figyelmezteti tagjait, hogy a kispolgári szövetségbe való belépésük összeférhetetlen a magyarpárti tagsággal, ennél fogva magyarpárti tagoknak a párt határozata folytán tilos az új alakulathoz tag gyanánt belépni.

— **Mexikó a Népszövetségben.** Mexikóból jelentik, hogy a kormány táviratban közölte a Népszövetséggel a szenátus határozatát. Ezen határozat értelmében a szenátus hozzájárul Mexikónak a Népszövetséghez való belépéséhez.

♦ **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN Állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.**

— **Leégett nagy gyár.** Bacauban tegnap tüzvész pusztított. A dél-élelőtti órákban kigyulladt az Isersohn-testvérek tulajdonát képező Merinos gyapjú- és szövőgyár és rövid idő alatt leégett. A több emeletes gyárpépületben a gépeken kívül sok értékes kész áru is odaveszett. A kár sok millió lei. A tűz keletkezésének okát kutatják.

— **Kegyelmet kapott két iskola.** Jorga Miklós miniszterelnök két halálra ítélt iskolának ismét megkegyelmezett. Megengedte ugyanis, hogy a körösbányai gimnázium és az abrudbányai állami tanítóképző ebben az esztendőben még folytathatja működését.

— **Ideiglenes bizottság Szakálházán.** A szakálházai községi tanács néhány nap előtt lemondott. Furlugéanu Oktávián megyei prefektus a lemondott községi tanács helyébe ideiglenes bizottságot nevezett ki, melynek elnöke Dingster János lett, míg tagok Müller Mihály, Vendel Mihály, Potye János és Ortmann Mihály lettek.

„STUDIO DE DANS“

I. J. BINGERT

IV., Horváth Boldizsár-utca 4, a Forum-mozgóval szemben

Kiképzés: balett- és klasszikus alapon, arabat- és modern táncokban

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Jójárt Péter és Jójárt Pál, Latter Zsuzsanna, Richter Anna, valamint Csányi András. Meghaltak: Paszteczy Mária 56, Szabó Etel 64, Anker János 66 és Christ József 36 éves korában.

— **Vasuti balesetek.** A Konstanca melletti Ovidiu állomáson negyvennyolc petroleumtartányból álló tehervonat kisiklott. Emberéletben nem esett kár, de a kisiklás több millió veszteséget okozott az államvasutnak. A bukovinai Jacobeni állomáson egy tehervonat összeütközött több teherkocsival. 2 fékező súlyosan megsérült. Az anyagi kár itt is több millió lei.

— **Hajtási engedély nélkül embert gázol.** Oravicán Jianu Vazul autójával elgázolta Gruber János öt éves fiúcskát, Gruber bognármester fiát. A szerencsétlen gyermek súlyos sérüléseket szenvedett és felépüléskéig nincs remény. A rendőrség megállapította, hogy Jianunak nincsen hajtási igazolványa és ezért őrizetbe vette.

— **Banktisztviselő tragédiája.** Teregova krassómegeyi községben tragikus eset történt. Bogulyovics Romulusz, a Banca Poporala Karánsebesi pénzügyi teregovai fiókjának vezetője, idegileg össze-roppant. Az idegösszeroppanást még idejekorán észrevették és a szerencsétlen embert a lugosi kórházba szállították.

HARRY PIEL

kalandjait akarta átélni és ezért megszökött

Packi Fülöp józsefvárosi, Fröbl-uteai koresniáros néhánny nap előtt bejelentette a rendőrségen, hogy tizennyolc éves Ferenc névű fia rejtélyes körülmények között eltűnt. A fiatalember előkerítésére a rendőrség megindította a nyomozást, amely tegnap már be is fejeződött, mert a megszökött fiut időközben Lugoson elfogták és Temesvárra hozták. Packi Ferenc egyik barátjával, Podlick Rezső címestő-tanonccal együtt Amerikába akart menni. Ezért a szász Konstanca ba igyekeztek és onnan az egyik tengerjáró gőzessel Konstantinápolyba akartak eljutni. A két fiu négy nappal ezelőtt távozott el gyalog a szülői háztól. Hogy pénzük legyen élelemre, eladták a cipőjüket, amiért nyolevan lelt kaptak. Plyformán elérték Lugost, ahová az egyik fuvaros kocsin vitte el őket. A lugosi vámnál Packi Ferenc leugrott a kocsirol, hogy élelmiszert vásároljon, Podlick Rezső pedig a kocsirol tovább haladt. Packi céltalan kóborlása feltűnt az egyik rendőrnöknek, aki leigazoltatta és bekísértte a rendőrségre, ahol kihallgatták, majd hazatoloncolták Temesvárra. Itthon elmondotta, hogy világot akart látni és mivel Harry Piel a kedvence filmszínésze, ugyanolyan kalandokat akart ő is átélni. A lerongyolódott fiu most már lemondott a kalandokról.

Felhívás

Egyik ügyfelem átvénni kívánja Hevessy Spitzer Helena, Belváros, Városház-utca 8 szám alatti étkezdéjét, felhívom nevezett netáni üzletit hitelezőit, hogy követeléseiket f. hó 15-ikéig irodámban annyivaj is inkább jelentsék be, mert ezen határidő utáni bejelentés nem lesz figyelembe vehető.

Timisoara, 1931. Szeptember 10.

Dr. Kálmán Béla jun.
IV. Bul. Berthelot 6.

— A Magyar Párt ifjusági szervezetének műsoros estje. Kulturális esemény lesz a Magyar Párt bányásági ifjusági szervezetének szombati műsoros estéje, amely szeptember 12-én este kilenc órakor kezdődik az erzsébetvárosi Weiszgerber-féle vendéglő nagytermében. A műsor minden egyes száma külön meglepetés lesz a közönség részére. Nagy érdeklődést vált ki előre a műsort követő szépségverseny, amelynek során a legszebb bányásági leányt választják meg. Műsor után a Corologus-jazz muzsikája mellett reggelig tartó táncmultság következik.

— A temesvári guatemalai főkonzulátus közlése szerint szeptember tizenötödikén ünneplik Amerikában Guatemala, Honduras, Nicaragua, El Salvador és Costa Rica államok függetlenségi évfordulóját. Ebből az alkalomból fellobogózzák a temesvári guatemalai főkonzulátus épületét, Galindo guatemalai főkonzul azonban hivatalos fogadtatást nem tart.

Jön!

F. W. Murnau

— **Betörések az Erzsébetvárosban**
Az utóbbi napokban az Erzsébetvárosban egymást érik a betörések. A betörők már annyira mennek vakmerőségükben, hogy nemcsak a rendőrkapitányság közvetlen közelében, hanem nappal is követik el cselekedeteiket. Nicolau György mérnöknek a Kereszt-tér 3. számú lakásába délben törtek be és elemezték három új ruhát. Az egyik öltöny kabátjában hétezer lei készpénz is volt. Ugyancsak nappal törtek be Wes Ferenc Helvét-utca 1. szám alatti lakásába. Zsákmanýuk több ruhanemű és ezerötöszáz lei készpénz volt.

— **Sven Hedin: Belső Ázsia küszöbén.** Korunk legragyogóbb utazói pályájának elindulása ez a könyv. Maga Sven Hedin korunk legnagyobb utazója ezt írja róla: Ellenállhatatlanul üzött a vágy, hogy megtegyem az első lépést Ázsia belseje felé, amely oly sok különböző nemzetbeli utazó temérdek erőfeszítése után is óriási ismeretlen területeket rejtett magában. Az itt ismertett, ut tulajdonképpen kiinduló pontja Timur Lenk városa, Szamarkand, az a város, ahová az oroszok már 1890-ben kiépítették a vasutat a Káspi-tó keleti partjáról Mervén és Bokharán át. Különösen értékessé tette utazásomat, hogy elriasztó kemény téli időben átkeltem a 4000 méteres hágón és eljutottam Kásgarba, a kínai birodalom legnyugatibb városába. Sven Hedin ragyogó s páratlanul érdekes könyvét 31 kép és 1 térkép teszi teljessé. A könyv ára vászonkötésben 143 lei, speciális diszkötésben 170 lei Lepagenál Kolozsvár. Vidékre utánvóttel portómentesen. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagetól.

ECKER JÓZSEF Butorgyáros
Timisoara,
IV., Bulv Bertheloi 17. (Kossuth L.-u.)
Saját készítményű Massiv keményfa betétes ná szobák 14.000 leittől ke. dve, valamint a lakáron levő Ebéd ó, Háló, U szobák, Konyha és am Irodaberek-dezések helyszíne miattleszállított árban eladó.
Telefon: 11-83. Butorgyár.
Telefon: 5-75. Butorraktár

Kóro Pál heti krónikája

Vasárnap munkaszünet felséges, szent törvénye, megficskáz egy picit téged, egységeden üt most léket a miniszter önkénye.

Az adóvégrehajtónak — jajgass, bömbölj, faluszáj! — vasárnap már nemcsak lehet adóbeli összegeket behajtani, de muszáj.

Nem pihen a végrehajtó vasárnap, se ünnepen, nincs számára munkaszünet, hej, szomorú, gyászos tünet, ezentul ez így megyen.

S míg templomba harangoznak, ekzekutor dobja szól, polgártársam, ezt nem várnád, vasárnap is viszik nárnád gyermeked és nőd alól.

A templomban a hívőkre ég áldását kéri nap, templom előtt ekzekutor — halomban ágygnemű. butor, — ezt kiáltja: mennyit kap?

— Telefonbeszélgetés a gramofonlemezen. M a r u s á k István budapesti lakós elmés készüléket talált fel

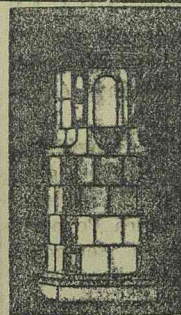
„Az utolsó ember“, a „Faust“, a „Virradat“ stb. filmek nemrég szerencsétlenül meghalt rendezőjének utolsó remekműve:

amelynek segítségével két fél között a telefonbeszélgetést gramofonlemezre lehet felvenni, anélkül, hogy az illetők erről tudomást szerezzenek. A találmány ugynevezett rögzítő segítségével valósul meg. Az új találmányt a magyar posta már legközelebb meghonosítja.

— **Roshasono** alkalmával a belvárosi zsidó templomban az esti istentisztelet folyó hó 11-én és 12-én, pénteken és szombaton negyedhét órakor, a Sachrisz-istentisztelet 12-én és 13-án, szombaton és vasárnap reggel 8 órakor kezdődik. Mindkét napon tóraolvasás háromnegyed 10 órakor, prédikáció 11 órakor délelőtt.

Arató vászon 89 cm. széles L. 24
Tannwaldi Margareta vászon
80 cm. széles L. 38
Herm. Pollák-féle Erikavászon L. 38
Továbbá mindkét gyárnak Damaszt-jában nagy választék
a Néparuházban
Belváros Corvin Mányás-utca 4.

* **Tényi Irén** e hó 15-én nyitja táncanfolyamát kezdők és haladók részére a Forgács-féle táncteremben (Bem-utca 31. sz.) Beiratások lakásán, Begabalsor 20-b.

Olcsó

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantom. Vételnépszerűségi megtekintés:

II. Andrássy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát

Turi György kályhámester.

A harangszót tulharsogja a deboknak bugása, s nem hallik a templomének, mert falvak sok emberének elnyomja a sírása.

S ha nem elég a vasárnap és az ünnep sem elég, s ha a végrehajtó kevés, egyet int a miniszter és kinevez pár ezret még.

S hétköznap és nem hétköznap mindenütt a dob pereg, sehol mást már nem is csinál, csak licitál, csak licitál a végrehajtó-sereg.

S ha nem futja a nappalból, jön egy újabb rendelet: végrehajtást megcsinálni, adó miatt licitálni már éjszaka is lehet.

Aki fölön vagy a mennyeiben s felhőn trónolsz, Miatyánk, bocsásd meg a vétkeinket, kísértésbe ne vigy minket s irgalommal nézz le ránk!

— Volt tüzerönkéntesek jubileuma. Érdekes jubileumot tartanak október harmadikán Temesvárott. Ekkor lesz huszonöt éve annak, hogy az 1905—1906. évbéli temesvári tüzértiszt iskolák önkéntesei lettek a tisztviselői. A negyedszázados jubileum alkalmával Temesvárott gyülekeznek az egykori bajtársak. A jubileumi ünnepség rendezői felkértek a volt bajtársakat, hogy címüket közöljék a Déli Hírlap szerkesztőségével.

Tabu

— Elaludt a sínek közt és a vonat halálra gázolta. Doklin és Királykegye krassói községek között halálos baleset történt, melynek Clava József pályamunkás esett áldozatul, akit a vonat halálra gázolt. Clavati és egyik társa az utóbbi időkben elkövetett vasuti merényletek óta minden éjjel szolgálatban voltak. Feladatuk az volt, hogy a merényleteket megghisítsák és ezért őrszolgálatot teljesítettek. Clavati tegnapelőtt éjszaka is őrségen volt és a nehéz szolgálatból kifáradva a sínek között lepihent. Társa közben tovább haladt és a mély álomba merült Clavati egyedül maradt. Így történhetett azután, hogy nem hallotta a közeledő reggeli személyvonatot és a mozdony

halálra gázolta. A mozdonyvezető ugyan észrevette a sínek fekvő emberet, de akkor már késő volt és a kerekek összeroncolták a pályamunkást, aki szörnyethalt. A huszonöt éves fiatal ember tragédiája a környéken nagy részvétet keltett.

— A Strand igazgatósága a tisztelt közönség tudomására hozza, hogy Strand fürdő folyó évi szeptember 30-ig nyitva marad, azonban a szilveszter szeptember 15-én elbocsátják, ennél fogva felkérjük a közönséget, hogy a kabinosoknál, illetve kabinosnőknél őrzésben levő fürdőruhákát folyó hó 15-ig naponta délelőtt 9 óráig este 6 óráig annál is inkább vegyék át, mert azon naptól kezdve az igazgatóság semmiféle felelősséget nem vállal.

— **Halálos esés a kukoricával megrakott szekérről.** A temesmegyei Piskács közönségben halálos szerencsétlenség történt, melynek B u c l e a János huszonöt éves biharmegyei illetőségű mezőgazdasági munkás az áldozata. A fiatal ember, aki Breiterbach János gazdálkodónál volt alkalmazásban, kukoricával megrakott szekérről a faluba igyekezett. Utközben leesett a kocsirol és a kerek alá került, amelyek halálra gázolták. A szerencsétlenségről akkor szerelte tudomást, amikor a lovak a fiatal ember nélkül tértek haza. Azonnal fiatal ember keresésére indultak és a falu szélén holtan megtalálták. Mivel bűncselekmény nem történt, a temesvári ügyészség megadta a temetés engedélyt.

— **Ki volt az utolsó félszázad vezető szelleme?** Kétségtelenül Anatole France. Ő látta meg először az új legnagyobb problémáit. Ő világított rá legélesebben az emberi történelmi tragikomédiáira. Legbizalmasabb feljegyzéseit Anatole France hátrahagyott írásait Corday gyűjtötte össze 138 oldal. Régi ára 103 lei, most 34 lei Lepagenál Kolozsvár. Küldje be a 34 leit bélyegben és portómentesen kapja. Kérje az árleszállítások jegyzékét, Lepagetól.

♦ **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

A „Fehérnyak“ testvérfilmjel
PREMIER
SZOMBATON!
CAPITOL

* Az ipari munkaadók szindikátusa 3-dik részleges sorsolása 1931. szeptember hó 13-án d. e. 10 órakor tartatik meg Timisoara, Circ. I., Str. Eugen de Savoia Nr. 20, II-dik emeleti nagytermében. Ezen alkalommal újra 200 ipari tárgy sorsoltatik ki. A mostani főnyeremény egy női bunda. Végül megemlítjük, hogy a 4-dik húzásunk 1931. október 18-án, valamint az 5-dik húzásunk 1931. november hó 15-én tartatik meg. Az elnökség.

Zongorázik
Hegedül
Van gramafonia

Kottát, hangszer, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zene-műkereskedés árjegyzékét nem látta! Áraink minden más cég áránál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cim: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 161. (580)

Rádió

Éntek. (Szeptember 11.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra: Gramofonzene. 6 óra: Jazz-zene hangverseny. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Karének. 9 óra 40: Katonazene. **Budapest.** 9 óra 15: Hangverseny Benkóné Leister Józsa (ének), Matuska János (ének) és Herskovicus Augustos előadása. 8 óra 30: A budapesti zongora közreműködésével. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: A harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Gramofonzene. 2 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Folyamhírek. 4 óra: Pista bácsi beszél a gyerekeknek. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Algirtól Gibraltárig. Károlyi Béláné előadása. 5 óra 30: Farkas Sanyi és cigányzenekarának hangverseny. 7 óra: A Widinger szalózenekar hangversenye. 8 óra: Emlékezés Baross Gáborra, a vasminiszterre. Tóth István operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye, utána hírek, majd Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból. **Bécs.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: A bécsi szimfonikusok szórakoztató hangversenye. 9 óra 45: A Gaudriot jazzzenekar hangversenye. **Belgrád.** 8 óra 35: Gramofonzene. 12 óra: Délutáni zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Harmonikajáték. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra: Hegedű és zongorahangverseny. 9 óra 30: Tóth Rezső operaénekes délszláv népdalait énekei. 11 óra: Todorovic szakszafonművész hangversenye. 10 óra 50: A rádiózenekar hangversenye. **Langenberg.** 8 óra: Klasszikus dalok és balladák. 8 óra 30: Drámai előadás, utána zene. 11 óra: Könnyű és tánczene. **Milánó.** 7 óra 20: Könnyű zene. 8 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Tarka hangverseny. **Prága.** 8 óra 10: Citerakettős hangversenye. 9 óra: A rádiózenekar játéka. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Perrettelőadás. **Strassburg.** 7 óra: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Katonazene. **Varsó.** 8 óra: Mandolinhangverseny. 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra 15: A harmonikusok hangversenye. 10 óra 30: Könnyű és tánczene. **Szombat. (Szeptember 12.) Budapest.** 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Operaest. **Budapest.** 9 óra 15: A budapesti Szalózenekar hangversenye. 9 óra 40: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Délutáni harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 12 óra 30: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Folyamhírek. 4 óra: A nők tisztelése az udvariasság az ókortól napjainkig. Decker Albert előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Bodrogköznyelvi novellái. 5 óra 30: Az első önkéntes gyalogezred zenekarának hangversenye. 6 óra 45: Mit üzen a rádió? 7 óra 30: Zagon István előadása. 8 óra: A Náni című népzenei előadása a stúdióból. Utána hírek, majd Farkas Jenő és

cigányzenekarának hangversenye a Spolarich nagykávéházból. **Bécs.** 5 óra 20: Riedl sanfranciskói énekes dalokat ad elő. 6 óra: A német-osztrák labdarugó mérkőzés helyszíni közvetítése. 6 óra 45: Zenekari hangverseny. 9 óra: Egyfelvonásos szindarab előadása. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Népdalok. 5 óra 30: Délutáni zene. 8 óra: Verdi: Rigoletto című operájának előadása. **Langenberg.** 7 óra 55: Vidámest, utána zene. 11 óra: Jazz-band.

Milánó. 7 óra 15: Szórakoztató zene, 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 45: Vigjáték előadása, utána tánczene. **Prága.** 7 óra 5: Tarka hangverseny. 7 óra 55: Vidám-est. **Róma.** 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Mandolinzene 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 30: Könnyű és tánczene. **Varsó.** 8 óra 15: A filharmonikusok népszerű hangversenye. 10 óra 30: Chopin - hangverseny. 11 óra: Könnyű és tánczene.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.50, Párisban 152.0. Mai árfolyamok a következők: angol font 816, dollár 168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9950, német márka 40.05, osztrák schilling 23.69, magyar pengő 23, zloty 19, svájci frank 32.80. **Gabonaárak magánárfolyama.** A napi terményárak a Dengl és Kleinmann gabonabizományi iroda jelentése szerint a következők: buza hetvenhét kilogramos 200 lei, hetvennyolc kilogramos 220 lei, hetvenkilenc kilogramos 233 lei, ötengeri 235 lei, takarmány árpa 225 lei, zab 250-260 lei, burgonya 160 lei százkilónként. Fehér bab 5.50, lucerna mag 17, lóhere mag 19 lei kilónként. Az irányzat a búzában szilárd.

Közgazdaság

Manoilescu bankkormányzó akarja nyerni a román piac részére a francia pénzügyi körök támogatását

Manoilescu Mihály, a Nemzeti Bank kormányzója, tegnap Párisba utazott. Manoilescu nemcsak szabadságát tölti külföldön, hanem az ország pénzügyi helyzete szempontjából jelentőségteljes pénzügyi tárgyalásokat is folytat. A bankkormányzó elsősorban felkeresi a francia bank kormányzóját, tárgyalásokat folytat a francia pénzügyminiszterrel és valószínű, hogy a francia kormány gazdasági minisztereivel is érintkezést keres. Ezenkívül felkeresi a francia gazdasági élet irányító tényezőit is. Bukares

ti gazdasági és pénzügyi körökben nagyfontosságúnak értékeli Manoilescu párisi utazását és azzal kapcsolatos tárgyalásait. Ezzel a tárgyalások arra irányulnak, hogy a román piacnak megnyerjék a francia pénzügyi és a gazdasági körök támogatását. Amennyiben ez sikerül, úgy a francia tőke nem újabb államkölesön alakjában, hanem hathatós befektetéssel fogja a romániai pénzügyi piacot, ipart és kereskedelmet támogatni. Manoilescu utazása főképpen ennek a tervnek a gyakorlati keresztülvitelét célozza.

A kenyérbélyegnek is akadt már vezérfelügyelője. Temesvár nem fogja ki a vezérfelügyelői látogatásoktól. Tegnap ismét vezérfelügyelő járt Temesváron. Ezuttal azt jött ellenőrizni, vajjon a pékek szabályszerűen ragasztják-e fel a kenyérbélyegeket. Az Österreicher-féle péküzembe látogatott el, ahol ragyogott minden a tisztaságtól és rendtől, azonban a vezérfelügyelőnek mégis kifogásokat kellett találni. Először azt kérdezte, hogy a sütésre adott kenyerre miért nem ragasztanak bélyeget. Másodsorban kifogásolta, hogy a gyógykenyér nincs bélyeggel ellátva. Kimerítő magyarázatot kapott, végül jegyzőkönyvet vett fel és megállapította, hogy Österreicherre 5000-50.000 leig terjedő bírságot lehet kirónni. Ezekből a vezérfelügyelői látogatásokból már elég volt, milliókat emésztettek fel a költségvetésben és haszon alig van rajtuk.

Vasárnap is dolgozni akarnak a borbélyok. Veterány Viktor dr., Gazda József, Károly József és Illintsch Póterből álló küldöttség jelent meg Peter Julián dr. kormányzó előtt, akinek közbenjárását kérték, hogy a borbélyok vasárnap is nyitva tartassanak. Arra hivatkoztak, hogy Temesváron a vasárnapi munkaszünet következtében a titokban dolgozó borbélyok száma nagyon megsaporodott és ennek az adófizető borbélyok vallják kárát. Kifejtették még, hogy Krajován már engedélyezték a vasárnapi munkát. A kormányzó ígéretet tett, hogy a borbélyok méltányos kérését illetékes helyen jóindulatulag terjeszti elő. A borbélyok kérése méltányos, annál is inkább, mert az alkalmazottaiknak hajlandók hétfő délutáni szabadságot adni és a vasárnap délelőtti munkát ilyképpen pótolni.

Külföldi követelések kötelező bejelentése. Budapesti pénzügyi körökben beszélnek, hogy a magyar kormány a legközelebbi napokban rendeletet ad ki a külföldön levő pengő- és valutakövetelések kötelező bejelentéséről. Tudvalevő dolog, hogy eddig csak a külföldön levő tartozásokat kellett bejelenteni.

A gyáripari kötvények ügye. A Gyáriparosok Országos Szövetségének választmányáa Bukarestben ülést tartott és azon a romániai ipar helyzetével foglalkozott. Bősörményi Sándor dr., a szövetség egyik alelnöke, a gyáripari vállalatok részéről kibocsátandó ipari kötvények ügyével foglalkozott és gyakorlati megoldásra váró, értékes javaslatot terjesztett elő. A javaslat a kibocsátandó ipari kötvények mikénti való elhelyezését és kibocsátását taglalja és a választmány tagjai azt egyhangulag elfogadták. A szövetség elvben az ipari kötvények minél előbbi kibocsátása mellett nyilatkozott.

A temesi szeszgyárak ellenőrzése. A temesvári és temesmegyei szeszgyárak pénzügyi ellenőrzésében személyes változás történt. A pénzügyminiszterium Batea és Socu szeszgyári pénzügyi ellenőröket ezen állásuktól felmentette és szolgálatára a temesvári pénzügyigazgatósághoz rendelte be. Joa novici pénzügyi felügyelőt viszont a temesi szeszgyárak ellenőrzésével bízta meg a miniszterium.

Braiai terményárak. (Szeptember 12. déli zárlat.) Buza minőség szerint 275, 260, 230, 210 lei százkilónként, a kivitelű prémiumot beleértve, ab költő. Rozs 170, árpa 190-200, tengeri 110, zab 230-240, bab 270-300, borsó 280-290 lei százkilónként. Irányzat: hanyulós. További áresőkkenő tendencia, hűvelyes vetemények iránt fokozódó kereslet mutatkozik.

Sport

Védekeznek

a bírák a közönség fenyegetésével szemben

A budapesti futballmérkőzések jórésze az utóbbi időben kíméletlen botrányba fulladt, mert a közönség a neki nem tetsző bíró hangosan szidalmazta, sőt botokkal is megfenyegette. A sorozatos incidensek miatt a budapesti bírótestület tegnap ülésre jött össze és kijelentette, hogy a bírák cenzúra a közönség fegyelmetlensége miatt a sip mellé fegyvert is kénytelenek vinni, mert olykor életük komoly veszélyben forog. Az egyik bíró többek között kijelentette, hogy legutóbb az újpesti stadionban lefolyt mérkőzés alatt söröskanecót vágta a fejéhez. A bírótestület elhatározta, hogy a jövőben a közönség sértegető és fenyegető magaviseletével szemben úgy védekeznek, hogy a mérkőzést azonnal bebiztosítják, a közönséget pedig eltávolítják. Azt remélik, hogy a közönség, amely megfizette a belépődíjat, nem fogja magát kiutasíthatni, hanem rendesen viselkedik.

Mozi

Mozi mai műsora.
Belvárosi Capitol mozi: Férfiak Lueyért. (Beszélő vigjáték.)
Forum mozi: Kicserelem a feleségem. (Beszélő vigjáték.)
Gyárvárosi Apolló mozi: Előbb a Hanna, aztán a Panna. (Beszélő film.)

Nyáron

a világ közvéleménye szerint Budapest a legszebb város. Az itt lévő

BRISTOL SZÁLLODA

új rendszere a közönség tetszését megnyerte.

Napi 12 P.-től kaphat

a szoba fekvésétől függőleg lakást

és elsőrendű teljes ellátást.

Jöjjön, próbálja meg és mindig csak hozzáánk fog szállni.

Bristol Szálló
Budapest-Dunakorzó

A próbihirdetések

Alkalmazás

Kalaposnók
felvétetnek. Ladstädter, Iparkamara épület, Belváros. (2348)

Keresek
étkezdébe pénztárhoz megfelelő óvadékkal kisasszonyt. Kossuth Laios-utca 4. földszint 2. (2352)

Állást keres

Végzett gazdasági ispán
hosszu működési gyakorlattal, ki több éven át egy állásban volt, bármikorra állást keres. Megkereséseket „Kitűnő referencia” jelige alatt a kiadóba kérek. (1609)

Bármiféle munkát
elvéllal szerény díjazás mellett fiatal lakatos iparos. Szíves megkeresések Fehér Olga hirdetői iroda. Győr- város. Str. Saguna 3. Telefon 1900 (2331)

Férfi-fodrász (leány)
aki most szabadul fel, megfelelő szakutadással Temesváron állást keres IV., Ormos u. 2-b. ajtó 8. (2305)

Bármily munkát
sürgősen vállal, családja nyomorúságára való tekintettel őt gyermekes, betegeskedő özvegynek egyetlen kereső fia. Megkereséseket szíveségből továbbít Grabler Árpád nyug. jegyző Mehala Str. Closca 20. (2308)

Németajku gyermekeleány
komo'y, megbízható, — uri családnál azonnalra állást keres. — Cim a kiadóban. (2311)

Lakás

Műhelynek
vagy raktárnak világos nagy udvari helyiség kiadó. II., Andrassy-ut 16. Ugyanott pince is kiadó. Érdeklődni a kályhás üzletben, (1538)

Modern
lakások azonnalra kiadó. Nagy üzlethelyiség november 1-től Rókkant-egylet, Bul. Carol (Hunyadi-ut) 10. (1613)

Uj modern villában
2 esetleg 3 szobás butorozott lakás összes mellékkeliséggel üresen is kiadó. Cim a kiadóban. (2344)

Kiadó
2 szép világos száraz utcai szoba, konyha, speiz, fűskamra, mosókonyha azonnalra vagy október 1-re. Havisér L. 1200.— összes mellékletményekkel együtt. Cim II., Nyár-utca 17 uj sz. (2342)

Adás-vétel

20 leitől 80 leig
készíték csinos és modern házi és kimenő ruhát, kötényeket stb. Budapesti szabás! Modern varrodal! Barabás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Bratianu) Uri u. 2. I. em. 2. (2252)

Használt épületfát.
cserepet és méhkaptárt vennék. Kardostrafik, Kossuth-tér. (2343)

Butorok

keményfahálószobák 12.000 leitől, e-ayótaszobák 5500 leitől, valamint egyes butordarabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél
kaphatók. Győr- város. 2. villamos vég-állomás. Bejárat Építőudvar-utca.

Butorok olcsó kiárusítása
helyszüke miatt Győrffi Testvéreknél, Győr- város, Rékási-ut 4. (732)

Kék barlang

olasz törté. ret.

(2. folytatás)

Irta: **Giulio Benelli.**

— Remélem, hogy a dolog természetesen magyarázatára lelek. Ez már kész komédia, amit itt művelnek. Az egész falu meg van rémülve, engem pedig bánt, hogy egy féleszű mindenkint bolonddá tarthat. Azt hiszem, mindent felfedezek. Legrosszabb esetben nem sikerül. Légy bátor, Jolán!

E pillanatban a turisták között mozgás támadt. Egyszerre az egész vendégsereg szeme a sziklafal felé irányult. A nap lenyugodott, a tenger vörös fényben ragyogott. Mintha jelszóra felelne, női hang hallatszott, gyengén, de tisztán és érthetően, egy szírién hangja, amely messzire hatolt. Az emberek összerendeztek. A dolog kifürkészhetetlennek látszott. A könnyed mosoly, mellyel az emberek a természetfölöttitől való félelmükben igyekeztek elhárítani elhalt ajkairól és ijedten kapaszkodtak egymásba.

A hang szépségében és érthetlenségében vérfagyasztó volt. Sőhajtás volt olykor, a szél által megszakítva. Az ének nyugodt, csendes ritmusa. valami tulvilági hangra emlékeztetett és a vendégek között nyugtalanságot és félelmet idézett elő.

Az alkonyi óra végével, mikor a köd felszállt és a hullámok emelkednek, a hang elhallgatott. A turisták borzongva tértek vissza csónakukba.

V.

Ralph és nővére hűvös holdvilágban a tutajon hasalt és indiánmódra evezve, észrevétlenül iparkodtak a szikla mögé jutni, ahonnan a hangot hallották. A parton halotti csend uralkodott. Emberek nyoma sem volt. A víz magasan állt és hullámai fenyegetően törtek meg a szikla falán. Már több mint egy órája feküdtek ott, anélkül, hogy bármi történt volna.

Egyszerre csak egy evezősapás lágy zaját halották. Egy csónak közeledett a sziklához. A lesbenfekvők megerőtítették a szemüket és egy fiatal embert vettek észre, ki egy evezőruddal kezében állott a csónakban. Még sohasem látták a szigeten. Egy kendő kivételével feljesen meztelen volt. A hátára egy csomag volt kötve, melynek zsinégét erősítette, mikor a csónakban előre ment. Olyan fiú volt, még sohasem láttak olyan tökéletes testalkatot. Ez körültekintett, hogy nem-e figyelik. Az evezésben pernyi szünetet tartott. Maid ismét kezébe vette az evezőt és előrehaladt a szikla alja felé, ahol valamit keresni látszott.

Griews erősen figyelt. Mikor a keresett helyre ért, ledobta az evezőt. Aztán ismét a csónak elejére ment. Egy percre kiegyenesedett, aztán fejfelé a vízbe ugrott. Erőteljes uszás zaja volt hallható az éjszakában. Néhány percig a szikla felé uszott, aztán gázolni kezdett a vízben és eltűnt. Öt percen át nem volt látható és a figyelmük izgalmá tetőpontra hágott.

Egyszerre egy hánykódó alak tűnt fel, mintha a sziklából jött

volna. Az erősen veresó hullá- mokon keresztül ismét csónakjához uszott, megtörülte magát egy kendővel, egy kabátot huzott meztelen testére és az evezőt bemártotta. A csónak ugyanolyan csendben, amint jött, — elment. De hajója hátán nem volt a csomag.

— Ejnye, az ördögbe is, — sugta Griews — vajjon hova mehetett? Abbahagyták a megfigyelést és a tutajt a sziklafal felé irányították. A vizállás magas volt és a tutaj nem elég ellenálló. Ugyanesek vigyáziok kellett, hogy a sziklához ne verődjenek. Mikor a falhoz egészen közel voltak, vizsgálgatták a víz színét, nem-e látnak valahol nyílást.

Előttük meredt a magas szikla, melynek lábánál semmi nyílást sem vettek észre. Lejjebb pedig a víztől nem láthatták. Ralph levelette kabátját és cipőjét. Jó uszó volt, de Jolán mégis nyugtalankodott. — Vigyázz, — kérlette őt — a sziklák oly csalfák. De Ralph nyugodt volt. — Végére járok a dolognak, — mondta.

A víz csak úgy habzott körülötte, amikor leugrott a tutajról. Nővére a tutajt tartotta, ahogyan csak tudta és erősen figyelt. Ralph egy darabig erősen kopogott a sziklán, egyszerre csak lebukott fejfelé lefelé. Néhány másodpercig volt a víz alatt. A másodpercek nővéreinek óráknak tündek.

— Ralph, — kiáltott fel, minden óvatossági rendszabályt félredobva — az istenért, Ralph, hol vagy?

Ralph felbukkant. A vizet gázolta és fejét rázta, miközben köpködte a sós vizet. Még a halvány holdvilágnál is ki lehetett venni feszült arckifejezését és sápadtságát.

— Dobd le magadról, — kiáltotta — dob d le magadról ruháidat és jöjj a vízbe. Igen nehéz kikutatni a dolgot. Az a fiú teljes öt percig a víz alatt volt és semmiféle nyílás nyomát nem találok a sziklafalban.

Jolán engedelmessékedett és felsőruháját ledobva, fivére mellé uszott. Ralph fáradtan vett lélekzetet.

— Várj, amíg a víz a sziklához visz, azután ragadd meg kezeddél és próbáljuk ki kezünkkel és lábunkkal, — mindegyikünk más irányban — nincs-e valami nyílás a víz alatt. Okvetlen kell valamit találnunk.

VI.

Gioi Missoninak azon az estén, melyen a kolónia ünnepelte, különösen jó kedve volt. Előző nap a bécsi Operaház való szerződése érkezett meg, mely őstől kezdődőleg ragyogó feltételeket kínált neki. Tuleröltetett hangja a Coltóban folytatott egyszerű életmód mellett nagyszerűen javult. A csendes életmód mellett is mindig vágyakozott valami kaland után. Régi élénkségét teljesen visszanyerte. Egyszóval, mikor az ebédhez készült, az életet ismét szépek és derűsnek találta. Miután szobalánya megigazította a haját

és a tükörbe tekintve megnyugodva látta, hogy teljesen rendezve van, valami titkos erő a ablakhoz huzta. Lenézett az olafák közé. Kékeszürke leveleik a ezüstös holdfényben csillogtak. A ágak összebujtak, de sűrűségük ellenére is tisztán kivette, mi tőnték odalenn.

Mint minden este, most is mezen állt ott a nápolyi halászfű és ablakára bámult. Arcát előntötte holdfény. Kezében gitár, hogy szerenádót adjon. Mikor a nő megjelent az ablakban, arcán mosoly vonult és gyermeki baritonján ki dal énekelt:

„Ó drága Ben...”
(Vége köv.)

Veszek
antik butort, szőnyegeket, ékszer, műtárgyakat. Mindezeket eladom minimális nyereséggel.

Occasio francia perzsákban. Sternberg. (1209)

Értékes bélyeggyűjtemény
12.000 db ból álló, egészben vagy országokként eladó. özv. Tumbasi Gézáé Caransebes. (2351)

Ujszentesen
a lippai-ut mentén 3 hold prima szántóföld eladó. Ujszentes 86. (2353)

Sürgősen megvételre keresünk
1 pianót, jazz pistont és kis dobocintányérral, Rónáci Haladókör. (2354)

Különféle

Az ország mi den területén
bevezetett hetilap kisebb terjedelmű társat keres. Ajánlatokat „Üzletember” jellegre a kiadóba kérek. (2339)

Munkájukban támogassuk a vakokat

a nagyérdemű közönség figyelmébe. Az intézetet kívül élő temesvári vakok munkaműhelye III., Posta-u. 2. szám alatt megnyílt. Az egylet műhelye vállal mindennemű kosár és székfonó munkákat, valamint komotcipő készítését. A vak vonószenészek, zongoristák és zongorahangolók iránti felvilágosítással ugyanott szolgálnak. A nagyérdemű közönség nemeselelkű támogatását kéri az egyesület (2285)

Hirdetmény

Temesvár város ideiglenes bizottsága a közönség tudomására hozza hogy a közigazgatási törvény 14c szakasza alapján tarifát állapított meg amelyben a temetések kilenc osztályba sorozta, és pedig: I. osztályu temetés 15.500 lei, másodosztályu temetés 12.000 lei, harmadosztályu temetés 8000 lei, negyedosztályu 6500 lei, ötödösztályu 5.500 lei, hatodosztályu 5000 lei, hetedosztályu 3500 lei, nyolcadosztályu 2.300 lei és kilencedik osztályu temetés 1050 lei. Ehhez az árhoz számítotték még a rendelkezésre bocsátott áruk ára is még pedig: egy ércokporó 2.500 leitől 12.000 leig, egy magasformájú politirozott tölgyfa koporsó 3.400 lei, egy alacsonyformájú tölgyfakoporsó 2.800 lei, egy fenyőfakoporsó a kivétel szerint 2000—1000—500 és 400 lei. Egy selyem szemfedél és párna 4000 lei, egy műselyem (lusyn) szemfedél és párna 2000 lei, egy batisz szemfedél és párna csipkés szegéllyel 1000 lei, egy sifon szemfedél és párna 500 le, egy organtin szemfedél 150 lei stb.

A város területén nagyobb árat nem lehet kérni, mint a városi tápác 1930 március 5-én kelt III. 9064 számú határozatával megállapított árak. A városi ideiglenes bizottság elnöke.